

рішень, що приймаються, з розвитком бізнесу та створення конкурентних переваг для розвитку бізнесу.

Для успішного перебігу інноваційного процесу необхідно, щоб виконавці мали досвід і необхідну кваліфікацію, володіли необхідними знаннями та методами розв'язання задач на визначених етапах інноваційного процесу. Потрібно постійно вдосконалювати методики визначення ефективності управлінських інновацій та оцінювати їх вплив на конкурентоспроможність підприємства.

Список використаних джерел:

1. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.

2. Момчева А. М. Управлінські інновації: сутність, види, особливості впровадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201374/98-104.htm>.

3. Дяченко М. І. Стратегія економічного розвитку України / М. І. Дяченко. – Збірник наукових праць. – К.: КНЕУ. – № 24-25. – 2009. – С. 37-41.

4. Прокопишин Л. М. Управлінські інновації та особливості їх використання на машинобудівних підприємствах в сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlibb.su/articles/4936-1.htm>.

Літвінова Ю.О.

студентка,

Науковий керівник: Літвінова І.М.

кандидат хімічних наук, доцент,

Інститут хімічних технологій

Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сучасному етапі розвитку виробництва важко переоцінити значення людського фактора на підприємстві, так як він виступає головним ресурсом підприємства. У зв'язку з цим з'являється визначення поняття «інтелектуальний капітал» підприємства, що свідчить про перехід від сприйняття людини як людський ресурс на підприємстві до людського капіталу, бо саме висококонкурентний персонал стає головною конкурентною перевагою підприємства.

Питанню інтелектуального капіталу присвячені роботи багатьох економістів, таких як К. Свейбі, М. Меллоун, Л. Едвіссон, Е. Брукінг, К. Беккер, М. Бендик, Е. Джамай та ін.

Актуальність даної роботи полягає в розгляді інтелектуального капіталу, так як для його використання необхідно чітко розуміти і визначити його роль для підприємства.

Перші спроби визначення сутності інтелектуального капіталу з'явилися ще в 60-і рр. ХХ ст. В економічній літературі інтелектуальний капітал характеризується певною мірою як мікроекономічне і макроекономічне явище. Звертаючи увагу на роль інтелектуального капіталу всередині фірми, на мікрорівні, О. Антипина і В. Іноземцев висловлюють думку, що «інформація і знання, ці специфічні за своєю природою та формами участі у виробничому процесі фактори, в рамках фірм приймають вигляд інтелектуального капіталу» [1, с. 28].

Нерідко в зарубіжній економічній літературі інтелектуальний капітал визначається як прихована вартість компанії, що включає людський капітал працівників, структурний капітал (до нього відносять патенти, бренди, ноу-хау тощо) та клієнтський капітал [1, с. 28].

Дослідження доводять, що саме інтелектуальний капітал є головним джерелом отримання прибутку, а не засоби виробництва. Також від ефективності використання інтелектуального капіталу залежить частка основних фондів, чим ефективніше використання, тим менше частка. Для підприємства він є важливим чинником, так як присутній у всіх сферах його діяльності і не відділимо від свого творця – людини.

Інтелектуальний капітал впливає на: зростання капіталізації і вартості бренда; посилення конкурентних переваг фірми; реалізація синергетичних ефектів; отримання референції і підтримки держави; розробка ефективної конкурентної стратегії; залучення надійних партнерів; здійснення блокуючого патентування з метою придушення конкурента; патентного прикриття при розширенні ринків збуту; набуття виключних прав на інновації та новітні технології; отримання додаткових доходів за допомогою ліцензійних операцій, реалізації інтелектуальної власності; використання інтелектуальної власності в якості валюти при злитті, придбанні підприємств і спільному підприємстві; виявлення нелегальних користувачів і, відповідно, підвищення доходу від продажу ліцензії [3, с. 20].

Інтелектуальний капітал – найважливіший ресурс науково-технічного досягнення. Він створює матеріальне забезпечення існування, впевненість у завтрашньому дні. Інтелектуальний капітал – це нематеріальний актив, без якого компанія не може існувати, посилюючи конкурентні переваги, і тільки досвідчена кваліфікована робоча сила здатна управляти високотехнологічним процесом [2, с. 73].

Щоб підприємство ефективно здійснювало свою діяльність і було конкурентоспроможним на ринку недостатньо володіти матеріально-фінансовими ресурсами, а також аналізувати підприємства-конкурентів, необхідно сконцентрувати увагу на внутрішніх можливостях підприємства. Так, до персоналу підприємство пред'являє підвищені вимоги, на сьогоднішній день недостатньо виконувати механічну роботу. Адже саме від інтелектуального капіталу залежить ділова репутація підприємства, наявність постійних клієнтів і залучення нових, ноу-хау, генерування нових ідей, відкриття нових можливостей. Також інтелектуальний капітал здатний накопичувати, обробляти і відтворювати інформацію. На відміну від

устаткування, він не втрачає своїх властивостей з часом, а навпаки, нарощує знання та досвід і стає більш цінним для підприємства.

На конкурентоспроможність підприємства, а також його розвиток і прибутковість впливає дуже багато чинників, у тому числі і інтелектуальний капітал.

Таким чином інтелектуальний капітал – один з головних стратегічних ресурсів підприємства, в який доцільно інвестувати кошти підприємства. У статті було наведено визначення даного поняття, проаналізовано місце і роль інтелектуального капіталу на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Перский Ю.К., Имайкин Е.А. Объектно-субъектное представление интеллектуального капитала / Ю.К. Перский, Е.А. Имайкин // Вестник Пермского университета. Серия: Экономика. – 2010. – № 2. – С. 28-36.
2. Степанова А.Е. Инвестиции в интеллектуальный капитал важнейший фактор инновационной экономики / А.Е. Степанова // TERRA ECONOMICUS. – 2008. – № 2-3(6). – С. 73-77.
3. Митина А.Н. Роль интеллектуального капитала в формировании конкурентоспособности организации / А.Н. Митина. // Вісник МСУ. – 2011. – № 1. – С. 15-23.

Люткевич Г.Р.

студентка,

Запорізький національний університет

СТРАТЕГІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Для розвитку і досягнення успіху організаціям як малим так і великим необхідно розвивати стратегічне мислення. Без стратегії неможливий вихід на ринок товарів та послуг, захват нових сегментів ринку як в Україні так і закордоном. Стратегія може бути направлена на: освоєння нових ринків; внутрішнього клімату організації; зменшення витрат і ін. Освоєння нових ринків дає можливість експортувати продукцію організації обходячи конкурентів, які ще не встигли завоювати той самий ринок пропонуючи ті ж товари та послуги.

Поліпшення внутрішнього клімату організації повинно в першу чергу бути направлено на персонал: поліпшення умов праці та відповідне ставлення до працівників. Якщо люди будуть задоволені, у них не буде приводу погано працювати та йти до конкурентів, що може нашкодити організації.

Вирішальну роль у досягненні успіху організації відіграє вміння створювати навколо себе обставини які виводять організацію на лідируючі позиції (співпраця, комунікації).

Питаннями оцінки економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності організації та розробки стратегії викладені в роботах вітчизняних